

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 177. An & qualiter modus adjectus contractui Matrimonii illud suspendat aut vitiet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

Quest. 174. An & qualiter subsistat matrimonium contractum sub conditione turpi.

R Esp. primò: De conditione turpi, quæ substantiæ bonisque matrimonii non repugnat, v. g. duco te, si mecum fueris: omnino idem dicendum, quod de conditione impossibili, nimirum quòd habeatur pro non adjecta, prout in *cit. c. fin. b. t.* expressè deciditur. Et sic in specie tanquam turpem rejici hanc: Si te in concubitu virginem invenero: tradit contra Sanch. Castrop. *loc. cit. §. 4. nu. 2.* eò quòd id nunquam intelligi possit de concubitu licito; cum is esse nequeat ante matrimonium, prædictus autem concubitus, utpote tanquam conditio postulatus ad matrimonium, necessariò illud præcedere debeat.

2. Resp. secundò: Condiciones turpes substantiæ bonisque matrimonii contrariæ (quales sunt, quæ cum vinculo matrimonii consistere nequeunt, aut contraveniunt obligationibus ex matrimonio ortis, v. g. contraho tecum ea conditione, donec aliam pulchriorem invenero, quæ repugnat perpetuitati. Ut te prostituas alteri, quæ pugnat cum fidelitate, ut sterilitatem procures, proles abjicias &c. quæ repugnat fini matrimonii) non rejiciuntur à contractu matrimonii, sed eum omnino vitiant juxta expressum textum *cit. c. fin. b. t.* Sic in specie conditionem nunquam reddendi debitum reddere matrimonium nullum; eò quòd hæc obligatio subsistere nequeat cum obligatione reddendi debitum, quam secum trahit matrimonium, tradunt Sanch. *l. 5. d. 10.* Laym. *l. 5. rr. 10. c. 7. num. 9.* Henriq. *l. 11. c. 4.* Covar. & alii. Negant tamen id ipsum Castrop. *num. 6.* Rebell. *l. 2. q. 10. f. 3.* Cõn. *d. 24. du. 4.* Hurad. *de matr. d. 7. diff. 9. num. 33.* eò quòd in sano sensu sumpta non repugnet matrimonio, quippe quod ex sua essentia includit obligationem justitiæ reddendi debitum, non nisi quoties legitime fuerit petitum; justè autem non petitur, si contrahens juri suo cessit simplice sua promissione vel voto. Et si contracto jam matrimonio mutuo consensu possunt cedere huic juri perendi, & ex ea cessione neuter obligetur alteri reddere debitum, poterit quoque à principio hæc cessio fieri. Neque enim qualibet exemptio à redditione debiti est contraria obligationi reddendi debitum ortæ ex matrimonio; aliàs contracto matrimonio ob unius fornicationem non liceret divortium, vel etiam ingressus in religionem ex consensu alterius. Neque etiam qualibet obligatio vitandi generationem prolis est contraria matrimonio, sed solum obligatio iniquè vitandi generationem. Ita Castrop. *num. 7.* Porro apposita conditione contraria matrimonio ab uno contrahentium, altero eam non acceptante, non vitari contractum, censent cum Covar. *in 4. p. 2. c. 3. §. 1. num. 11.* aliqui; eò quòd seclusa illa acceptance, nullam vim habeat, & rejecta censeatur. Contrarium censet Castrop. *num. 9.* cum Sanch. *l. 5. d. 13. num. 3.* eò quòd licet ab altero rejecta fuerit, nullamque habeat vim obligandi, denotet tamen apponentem illam velle sub illa tantum consentire, & non aliter; adeòque matrimonium non subsistat ex defectu consensûs.

Quest. 175. An & qualiter tempus adjunctum contractui matrimonii per verba de presente vitiet illud.

R Esp. non vitiat, sed suspendit matrimonium non secus ac conditio de futuro, usque dum adveniat; quia in utroque casu non est consensus perfectus ante adventum temporis, v. g. contrahis cum Maria in Quadragesima per verba de presente, illamque accipis in uxorem à die Paschatis. Ex hac assignatione hujus temporis, nimirum Paschatis constat, te nolle Mariam ante habere in uxorem, bene autem adveniente Paschate, Castrop. *p. 11. §. 5. n. 1.*

Quest. 176. Causa seu demonstratio matrimonii, an obset ejus valori.

R Esp. Causa vel demonstratio (sive ea sit honesta, sive turpis, vel etiam contraria substantiæ matrimonii, sive vera, sive falsa, ut Pirh. *b. r. n. 29.* citato Sanch. *l. 5. de matr. d. 19. n. 2.*) per se nunquam suspendit aut vitiat matrimonium; sed semper habetur pro non adjecta, v. g. contrahis cum Maria, quia credis esse uobilem, vel virginem, sterilem &c. quæ talis non est, aliàs non contraheretur, matrimonium tenet; quia causa nobilitatis, virginitatis, sterilitatis &c. existimata non est finis & objectum consensûs, sed causa illius motiva, cujus error etiam in aliis contractibus sit sufficiens causa dissolutionis; Secus tamen est in matrimonio, in quo solus error personæ jure naturæ illud vitiat, quia est error consensûs in objectum; & jure positivo error in conditione libertatis, tamen si sit causa motiva. Unde non refert, quod non contraheret, si sciret talem demonstrationem vel causam non subesse; quia voluntas illa habitualis non influit, nec ponit aliquid in re; cum ea non obstante, modo actu & absolute consentiret, quamvis, si sciret, non consentiret, sed voluntatem mutaret, quod tamen nihil operatur in ordine ad actum presentem. Pirh. *loc. cit.* Contrarium est, dum est error circa personam vel conditionem libertatis; ut si dicas: contraho tecum, quæ es filia primogenita Petri, vel quæ est libera; tunc enim si non est primogenita Petri, vel libera, matrimonium est irritum, non ratione falsæ demonstrationis seu causæ, sed propter errorem personæ vel talis conditionis; cum etiam tali demonstratione, seu causâ non adjectâ, matrimonium ex tali errore contractum sit nullum.

Quest. 177. An & qualiter modus adjectus contractui matrimonii illud suspendat aut vitiet.

R Esp. primò: Si modus non est contrarius substantiæ aut bonis matrimonii, non suspendit aut vitiat illud. Sanch. *loc. cit. num. 5.* Pirh. *num. 30.* cum communi. Modus enim in hoc differt à conditione propriè dicta, quòd hæc suspendat actum, cui apponitur, ita ut is ante illam impletam non sit validus; modus verò non suspendat actum, sed is statim valet, & vim suam habet, etsi nondum talis modus impletus sit. *l. cum ab eo. ff. de contrah. empe.* ita

ita tamen, ut alter contrahens obligatus maneat ad præstandum modum, quo contractus est initus, v. g. si quis dicat: dono tibi equum, ut hoc vel illud facias, statim valet donatio, & donatarius seu acceptans illum tenetur implere modum. Unde modus talis, si non obstat substantiæ vel bonis matrimonii, relinquit illud validum.

2. Resp. secundò: Si verò modus appositus sit contrarius substantiæ matrimonii vel ejus bonis, vitari per hoc & reddi matrimonium nullum, tenent Sanch. L. 5. d. 19. num. 5. Cón. d. 29. du. 4. concl. 6. Laym. L. 5. tr. 10. c. 7. circa finem. Pirh. n. 30. Covar. l. c. 3. §. 1. num. 7. eò quòd generatim loquendo in omnibus contractibus, dum actu contrahens vult alterum obligari ad præstandum quidpiam repugnans ipsi substantiæ contractus satis significat, se non habere veram & sinceram voluntatem contrahendi; sine vera autem voluntate seu consensu contractus non subsistat. Contrarium tamen tenent Castrop. loc. cit. num. 3. citans pro se Sotum in 4. d. 29. q. 2. a. 1. & Pet. Ledes. q. 47. a. 5. du. 3. eò quòd modus consensus non suspendat, sed potius perfectum supponat; at consensu prælitò seu matrimonio perfectè constituto, nequit ex ullo modo dissolvi. Hinc si contrahas cum Maria, appposito eo modo

seu ea intentione, ut ipsa obligetur vitare prolem sumpto sterilitatis veneno, valere ait Castrop. matrimonium ipsà non obligatà; quia illius obligationem non postulasti ut conditionem ad consensus, sed tuo consensu voluisti Mariam excitare ad eam obligationem subeundam, quam ipsa contractu admissò, prudenter rejecit, atque ex his patet, qualiter dignoscendum, an sub conditione propriè dicta seu suspensiva, an sub modo seu conditione non suspensiva sit contractum; attendendum nimirum, an v. g. donator voluerit donationem non ante esse validam, ac firmam, quam conditio sit impleta, & tunc præsumi esse appositam conditionem propriè dictam. An verò voluerit, ut statim valida sit donatio, sed donatarius obligatus sit ad aliquid postea faciendum, & tunc ceteri debet sub modo esse factam. Pirh. nu. 32. Laym. loc. cit. num. 11. De cetero in hoc est paritas inter modum impossibilem vel turpem, non repugnantem substantiæ matrimonii, v. g. contraheo tecum ea lege, ut dones mihi montem aureum, vel ut patrem tuum interficias; & inter conditionem impossibilem vel turpem, quòd habeatur pro non adjecta, & relinquat matrimonium in suo valore.

TITULUS VI.

Qui Clerici & voventes matrimonium contrahere possunt,

Quest. 178. Clerici qui, & sub quibus pœnis prohibeantur contrahere matrimonium.

R Esp. Clericos non tantum solâ privâ tonsurâ, sed & Ordinibus minoribus initiatos circa dispensationem validè & licitè posse contrahere matrimonium, habet communis. Ita tamen, ut, si beneficiati sint, eo ipso amittant beneficia. Si verò Ordinibus majoribus seu sacris insigniti invalidè contrahant matrimonium, insuper excommunicationem & irregularitatem ipso facto incurrunt, pro ut constat ex c. 2. h. t. & Clem. unic. de consanguin. & affin. à quibus tamen pœnis ab Episcopo absolvi, & officio suo restitui possunt, dum dimissa uxore longam pœnitentiam egerint, vitamque laudabilem in continentia duxerint, ut dicitur cit. clem. & c. 2. & 4. h. t. Verum de his omnibus fusiùs & accuratius à me dicta, L. 3. de Cler. conjug. & sparsim in Indice ejusd. lib.

Quest. 179. Quæ vota simplicia impediant contrahere matrimonium.

R Esp. Qualiter votum ingrediendi religionem, suscipiendi Ordines, impediant matrimonium contrahi, dictum est supra q. 108. quòd Lectorem remitto.

Quest. 180. Votum simplex perpetuæ castitatis an & in quo casu dirimat matrimonium.

R Esp. primò; Votum simplex castitatis unâ cum cæteris duobus constituens verum reli-

giosum (quale est, quod emittitur in Societate JESU post biennium novitatus, dirimit matrimonium contrahendum, ut constat ex Bulla Gregor. XIII. Ascendente Domino, non tamen hoc votum dirimit matrimonium contractum ratum tantum. Laym. loc. cit. nu. 2. cum Sanch. L. 5. mor. cap. 1. num. 29. Valquez. 1. 2. d. 165. num. 10.

2. Resp. secundò: Unicum præterea casum, in quo votum simplex castitatis emissum extra religionem dirimat matrimonium contrahendum adducit Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 3. num. 5. dum nimirum uxor in sæculo continentiam vovens marito dedit licentiam suscipiendi Ordines; tunc enim viro defuncto ne quidem validè ad secundas nuptias transire possit. Citat pro hoc c. quia sunt. dist. 38. (quod est Gregor. I. l. 11. epist. 59.) & ibi Gl. v. fuisse. Item c. seriatim. dist. 32. Abb. in c. constitutus. de convers. conjug. num. 6. Azor. Tom. 1. l. 13. c. 14. q. 11. Sanch. l. 7. de matr. d. 40. Palud. in 4. d. 38. q. 2. a. 5. contra Sotum. l. 7. de just. q. 5. a. 3. solut. secund.

Quest. 181. An votum solenne castitatis, nimirum emissum vel in professione religiosa, vel susceptione Ordinum sacrorum (præter quæ duo non dantur alia vota solennia. c. unic. de voto. in 6.) an & qualiter dirimat matrimonium contrahendum.

R Esp. ad primum: Votum solenne emissum in religione approbata dirimit matrimonium

niium